

laatste nieuws:
inbraak in economische zaken
de wraak van jhr. mr. de Braauw!

DE ZWAARTE

nr. 35

WEEKBLAD voor SABOTAGE
IN UW VRIJE TIJD

LEIDEN: TER KERKE!
NIWS UIT NICARAGUA
HORST STOWASSER PROCES

Abo's door bezorgers langsggebracht kosten f12,50 per 13 nummers; postabo's en instellingen dubbel tarief. Politieke gevangenen nix en alles storten op giro 3442401 t.n.v. De Zwarte, Leiden.

Voor een piek kan je de Zwarte kopen bij :Ruward, de Rooie Hond, Trix, koffiehuis Blau , Madam Mikmak, de Pisang en de andere erkende kraakkafees in Den Haag; de Rooie Rat in Utrecht; het fort van Sjakoo en Athenaeum in A'dam, Alarm, Manifest, deWereldwinkel en psp in Leiden; verder in De Rooie Arnhemmer (waar ook al weer?) en in Delft bij DADM en de wereldwinkel.

Kopy naar postbus 10233 in De Haag of naar De bijstand, buitenom 213 Den Haag; DADM , Ezelveldslaan 37 Delluf; Infowinkel Alarm, korte mare24 Leiden Makula, Nieuwstraat 26 Boskoop Jongerenbeweging, burg. Martenssingel 94 Gouda Kritische boekwinkel in Rotjeknor Agora in Haarlem

De drukkerij is nog steeds de Bijstand Buitenom 213 Den Haag, tel 892098 en de samenstellers sters zijn via de postbus en alleen des woensdags ook via de telefoon (892098) te bereiken.

INHOUD

- 1 voorkant
- 2 oud nieuws
- 3 een opsporing, een theorie
- 4 leiden kiest voor kerk
- 5 kerk kritici vervolgd in BRD
- 6 er is leven na de dood of de wraak van jhr. mr. de Brauw
- 7 sabotage in je vrije tijd.
- 14 er was eens, er zijn nog
- 15 crabbeth gouda
- 16 nieuws uit nicaragua
- 19 agenda
- 20 strip

ER WAS EENS

KOHLHAAS

in een klein stadje in Duitsland een drukker en journalist, die tot twee keer toe de moed had, het leger bij naam te noemen... "Een leger is georganiseerd geweld", "Het handwerk van een soldaat bestaat uit het doden van mensen" en "Iedere soldaat is een beroepsmatig opgeleide moordenaar".

Vorige week begon de journalist Horst Stowasser aan het uitzitten van zijn gevangenisstraf van 35 dagen. Hiertoe werd hij vorig jaar veroordeeld door de rechtbank van Wetzlar en Limburg (BRD) wegens belediging, omdat hij in een commentaar onder anderen had geschreven: "Een leger is georganiseerd geweld", "Het handwerk van een soldaat bestaat uit het doden van mensen" en "Iedere soldaat is een beroepsmatig opgeleide moordenaar".

In de daaropvolgende 2 processen in Wetzlar en Limburg zette de aangeklaagde en zijn advocaat uiteen, dat natuurlijk de geïnterviewden en dus ook dhr. Breidsprecher met de text in verbinding zijn te brengen;

dat dit echter gezien het onmenselijke cynisme van de legerofficieren niet meer dan billijk is. En juist daarom had hij, Stowasser, de plicht als journalist op dit angstaanjagende antwoord van de legerofficieren in een redactioneel commentaar te wijzen. Hierbij is een duidelijke, harde taal niet alleen toelaatbaar, maar ook noodzakelijk. Het zwaartepunt in de verdediging lag echter op het punt, dat er van smaad geen sprake kon zijn, omdat het uitsluitend een opsomming van feiten was en is. En die kunnen niet beledigend zijn.

Beide processen duurden de nodige weken; tijd genoeg om voor iedereen duidelijk te maken, dat de uitlatingen van de journalist op feiten berusten.

Maar de rechtbank kwam niet onder de indruk en wees alle 20 bewijsdelen van de hand; zogenaamd omdat de niet ter zake deden. De rechtbank stelde vast, dat voor het feit van smaad reeds voldoende is wanneer iemand de tegenpartij beschrijft, met de bedoeling bij deze beschrijving de tegenpartij als volwaardige gesprekspartner niet tot zijn recht te laten komen. Dit zou Horst

Prozeß gegen H. Stowasser

Hierin werd aan een aantal legerofficieren de vraag gesteld, of zij persoonlijk ook een kruisraket zouden afschieten, als zij daartoe het bevel kregen. "Niemand zei Nee", luidde de conclusie en de kop van het artikel... Een van de ondervragden was ook dit keer officier Breidsprecher. Bij de schokkende reportage schreef Horst

Stowasser een commentaar met als titel "De schijnheilige geweldsdiskussie".

Hierin wees hij op het feit, dat juist die mensen, die van beroep moordenaars zijn, van hun tegenstanders in de vredesbeweging absolute geweldsvrijheid eisten. Vertrouwend op zijn vrijspraak in 1981 citeerde hij zichzelf en schreef op de keeper beschouwd iedere soldaat tot moordenaar wordt opgeleid. Dit leverde hem echter een nieuwe dagvaarding door minister-defensie Wörmer en de geïnterviewde Breidsprecher op. Aanvankelijk luidde de aanklacht: beïnvloeding van het leger in strijd met de grondwet, ondermijning van de verdedigingsbereidheid en smaad. Uiteindelijk bleef het bij smaad.

De argumentatie van de klagende partij was, dat er dit keer een duidelijke samenhang bestond tussen de citaten en de geïnterviewden en dus een belediging juridies aantoonbaar was.

In de daaropvolgende 2 processen in Wetzlar en Limburg zette de aangeklaagde en zijn advocaat uiteen, dat natuurlijk de geïnterviewden en dus ook dhr. Breidsprecher met de text in verbinding zijn te brengen;

dat dit echter gezien het onmenselijke cynisme van de legerofficieren niet meer dan billijk is. En juist daarom had hij, Stowasser, de plicht als journalist op dit angstaanjagende antwoord van de legerofficieren in een redactioneel commentaar te wijzen. Hierbij is een duidelijke, harde taal niet alleen toelaatbaar, maar ook noodzakelijk. Het zwaartepunt in de verdediging lag echter op het punt, dat er van smaad geen sprake kon zijn, omdat het uitsluitend een opsomming van feiten was en is. En die kunnen niet beledigend zijn.

Beide processen duurden de nodige weken; tijd genoeg om voor iedereen duidelijk te maken, dat de uitlatingen van de journalist op feiten berusten.

Maar de rechtbank kwam niet onder de indruk en wees alle 20 bewijsdelen van de hand; zogenaamd omdat de niet ter zake deden. De rechtbank stelde vast, dat voor het feit van smaad reeds voldoende is wanneer iemand de tegenpartij beschrijft, met de bedoeling bij deze beschrijving de tegenpartij als volwaardige gesprekspartner niet tot zijn recht te laten komen. Dit zou Horst

Stowasser hebben gedaan. En dus is aan de voorwaarden van belediging voldaan. Deze argumentatie veroorzaakte nogal wat opschudding in de juristenwereld. Want tot dan toe gold het niet als strafbaar feit, wanneer je iemand niet respecteerde en als inadekwate gesprekspartner afschilderde.

"De strafmaat was 35 dagen hechtenis à 25DM

Al in de rechtszaal had Horst gezegd, dat hem de officieer geen duid waard was. "Blijkbaar is het een strafbaar feit, wanneer je alledaagse dingen, banale feiten, die iedereen weet en waarvan iedereen overtuigd is, dat ze waar zijn, publiekelijk uitspreekt; in zo'n geval ben ik er trots op naar die plaats te worden gestuurd, die voor mensen zoals mij, gereserveerd is: de gevangenis. Blijkbaar is die plek de meest eervolle plek in deze maatschappij".

Hij zit nu in de bak; eervol of niet, prettig is het daar zeker niet.

ER ZIJN NOG

De volgende totaalweigerers zitten nog vast. Zwaai en schrijf eens!

- Pieter van Reenen, HvB Het Veer
- Wenckenbachweg 48, Amsterdam
- Marinus Augustijn, HvB
- Helperlinie 2, Groningen
- Robert Kluytmans, HvB
- St. Jorisstraat 125, Den Bosch
- Peer Kroon, HvB
- Wilhelminastr. 16, Arnhem
- Luc Wouters, HvB
- Pollartstr. 7, Roermond
- Teun de Bok, HvB
- St. Jorisstr. 125, Den Bosch
- Bart v/d Hoogenhof, HvB
- Noordsingel 115, Rotterdam
- Guido Alting, HvB Demersluis
- Wenckenbachweg 48, Amsterdam
- Hans Mulder, HvB
- Wilhelminastr. 16, Arnhem
- René roessink, HvB
- Marktstr. 7, Almelo
- Erik Vrolijk, HvB de Sprang
- Stevinstr. 405, Den Haag

De volgende totaalweigerers zitten nog vast. Zwaai en schrijf eens!

De volgende totaalweigerers zitten nog vast. Zwaai en schrijf eens!

De volgende totaalweigerers zitten nog vast. Zwaai en schrijf eens!

voordeurdelerskorting

De voordeurdelerskortingen zijn nu sinds 1 juni dus wet. En "wat wet is, is recht!". 'Noem het maar rustig krom, hoor! verzekert me een kortingskandidaat. En da heb ik het niet eens over die individuele kronkels die mensen moeten maken om uit de klauwen van de asosjale dienst te blijven. Nee, het zijn de diensten zelf, die iedereen voor de wet ongelijk maken!

Er zijn grote mensen en kleine mensen, jongeren en ouderen, mensen die alleen willen wonen en anderen die samenwonen, er zijn grootfamilies en gescheiden individualisten, huisbezitter*s, woninghuurder*s en mensen die een huis in zelfbeheer hebben. Allemaal mensen die moeten kunnen leven, leven zoals ze zelf willen. Maar nee hoor, de asosjale dienst zal wel even uitmaken, wat iedereen niet nodig heeft, die niet aan de norm voldoet....!

Dit verhaal is zo langzamerhand wel bij iedereen bekend; en wie het nog niet weet, of niet wil geloven, zal het maar al te gauw merken, bij de eerstvolgende uitbetaling. Nieuw is echter, dat de asosjale dienst blijkbaar de smaak te pakken heeft: hoe ongelijker de behandeling bij de verschillende diensten, deste beter!

In Den Haag leverde een intern onderzoekje het volgende beeld op. Met ingang van 1 juni zijn 95% van de 'grootfamilies' (gezinnen dus waar de meerderjarige kinderen bij hun ouders blijven wonen) gepakt

en moeten dus met behoorlijk wat minder rondkomen dan waarop ze recht zouden hebben. En het zijn bijna allemaal buitenlanders, die tot deze groep behoren. Want het is deze manier van leven, die tot hun cultuurpatroon behoort. Als ze zo nodig zó willen blijven leven en zich niet aanpassen aan ons leefpatroon, dan zullen ze wel even merken dat ze nu in Holland zijn; uithongeren of oprotten, zeggen janmaat en z'n makkers, en de sosjale dienst zegt 'befehl ist befehl!.

De 3 grote gemeenten in het westen van ons land zijn met elkaar overeengekomen, de krakerskortingen, zeker in de grote kraakpanden, voorlopig niet door te voeren. In de kleinere gemeenten en dorpen zijn het juist weer de krakers, die als 'van de norm afwijkende figuren' het eerst gepakt worden; direkt maar even dubbel korten, want die vuiligheid uit de grote poelen van verderf hoeven we in onze rechtschape gemeente niet langer te dulden!

In Leiden hanteert de dienst 3 categorieën van 'afwijkend gedrag': onvolledige gezinnen, alleenstaanden en krakers. En stuk voor stuk worden ze gepakt....wanneer niet toevallig weer eens de brievenbus van de dienst in de fik gaat. Want het heeft geen zin om te wachten op een anti-diskriminatiwet of op nieuwe machthebbers. We zijn eigenmachtig genoeg, niet dan!

Managua, maandag 13 mei 1985.

Na afscheid genomen te hebben van onze ouders en aanhang op Schiphol, startten wij onze reis naar Nicaragua met tussenlandingen in Madrid en Havana.

In Managua dienden de eerste problemen zich al snel aan. Na enige paperassen te hebben ingevuld en een grondige controle van onze bagage mochten wij het vliegveld verlaten. Affijn, op zoek naar een kamer met een taxi (die ons ondanks alle goedbedoelde raadgevingen toch nog oplichtte, kosten \$5,-, zie bijlage). Hoe het ook zij, Hospedaja Santos dat ons geadviseerd was, was vol. Een Zwitserse bouwbrigade had nl. haar intrek genomen voor een aantal dagen. Maar niet getreurd, de volgende Hospedaja was niet ver weg en daar waren nog kamers vrij. Kamers die sterk doen denken aan afbraakpanden, maar toch heel gezellig zijn. Hier ontmoetten wij Marjolein, een vrouw uit Nijmegen die ons veel bruikbare en raadzame tips gaf.

In de middag trokken wij de stad in. Een stad nog sterk verminkt door de aardbeving van '72.

In een kroeg pakten we een paar pilsjes, samen met Tom, een Amerikaan, die medicijnen meebracht. We hebben afgesproken dat we bij thuiskomst elkaar brieven zullen schrijven.

In de kroeg kregen we van twee Nicaraguanen een soort salade aangeboden. Iets wat naar aardappels smaakt, rauwe eitjes en wat witlof, geserveerd op een palmblad. De Nicaraguanen zijn tuk op handen schudden als ze het goed met je kunnen vinden. Na het bedanken en handen schudden voor het eten gingen wij naar bed.

PS. Het pausbezoek wordt hier zeer nauwlettend gevolgd. Deze dag stond in de krant dat er een dode en verschillende gewonden zijn gevallen bij rellen in Utrecht. Dit was voor ons en de andere Nederlanders die hier zitten een harde schok.

tienten de dood tot gevolg hebben. Het klinkt stom als je weet dat door zulke kleine hulpgoederen levens kunnen worden gespaard. We boden de dokter onze batterijen van onze walkman aan (duracell gaat veel langer mee).

Vandaag hebben wij tevens met de bus gereisd, een ware veldslag. De bussen zitten stamp en stamp vol. Je moet staan, stoot je kop en als je eindelijk bij de achterdeur bent rijdt de bus alweer verder. Maar ja, dat is niet anders.

PS. De dokter zei: 'De mensen vechten niet voor wat ze hebben (de revolutie bracht niet veel, een vijf jaar durende oorlog), maar voor de hoop'.

Managua, dinsdag 14 mei 1985

Vandaag hebben wij fietsen (30 stuks) afgeleverd aan de Anden. Dit is een officieel instituut voor de coördinatie van leerprojecten. De fietsen zijn geleverd door verschillende Amerikanen.

NIEUWS UIT

De hulp gelden die werden geschonken stak Somoza in eigen zak. Dit werd bevestigd door een student waarmee we spraken. Hij vertelde ons over het Nicaragua van nu (de enorme inflatie, de dollarjacht, mobilisatie van de bevolking voor het leger en het enorme defensiebudget, 40% van het nationaal inkomen). De student was bang ons dit in het openbaar te vertellen. Je kon ervoor worden opgepakt zei hij.

De sandinisten zijn talrijk vertegenwoordigd in het straatbeeld van Managua. Je ziet ze postend voor een officieel gebouw of gewoon lopend door de straat, al of niet pratend met de bevolking. Veel hebben geen wapen bij de hand. Je ziet hier veel vracht of legervoertuigen.

In de avond werd er een vuurwerk afgestoken ter ere van de heilige Maria.

Managua, woensdag 15 mei 1985

Vandaag bezochten wij het kinderziekenhuis Lenin Fonseca in Managua. We moesten een brief afleveren aan dokter Carlos Vanzetti van een vrouw uit Holland, die de komende maand naar Nicaragua komt om in dat ziekenhuis te werken.

De dokter vertelde ons over de problemen in de ziekenhuizen en Nicaragua zelf. In de ziekenhuizen is een chronisch gebrek aan dingen zoals scheermesjes en 1,5 volt batterijen in alle maten voor bv de ophthalmoscope. Het gemis hiervan kan voor sommige pa-

se solidariteitsgroepen. Dit werd door de pers op video en foto's vastgelegd. Achteraf werd er een soort persconferentie gehouden. Hierin werd gezegd dat er ondanks de handelsboycot van Amerika, toch Amerikanen zullen zijn die doorgaan met het leveren van fietsen dmv acties en inzamelingen.

De fiets is een uiterst efficiënt vervoermiddel, lage onderhoudskosten, makkelijk te repareren en verbruikt geen, in dit land zeer dure, brandstof als diesel of benzine. De fietsen werden opgestuurd om de communicatie tussen de kleine dorpen op het platteland te bevorderen.

Managua, donderdag 16 mei 1985.

De wekelijkse demonstratie om 7.30 uur voor de Amerikaanse ambassade zijn we misgelopen. Onze biologische wekker ging te laat af. Verder hadden we niets gepland voor de dag. Bij deze schrijven we op wat wij over de contra's horen.

Wij horen wat de mensen vertellen, die in oorlogsverklaard gebied, onder het wakend oog van het sandinistisch leger, huizen bouwen.

De contra's worden gevormd door de ex guardia nacional. Zij werden reeds op zeer jonge leeftijd (16-17 jaar) getraind tot perfecte beulen. De slachtoffers, die nu dus nog steeds vallen, zijn op afschuwelijke wijze afgeemaakt en verminkt. Hiervan zijn foto's in omloop, die blijkbaar in Nederland niet worden gepubliceerd.

De contra's houden zich op in de bergen in het noorden, het zuiden en de jungle (oostkust), waar zij ongrijpbaar zijn voor de sandinisten. Ze zijn in staat om goede basissen in de bergen te bouwen, van waaruit ze acties ondernemen. De contra's vormen de grootste bedreiging voor de opbouw van Nicaragua.

nen die zich vrijwillig overgeven krijgen nog steeds gratie. Deze manier van oorlog voeren is een heel dure manier. Het is de vraag of zij dit vol kunnen houden.

Managua, vrijdag 17 mei 1985.

De voorbereidingen voor onze reis naar het zuiden van San Juan Del Sur en Cardenas zijn zo goed als rond. Daar hopen wij te kunnen werken. Maar eerst moeten wij een koffer afleveren bij een kleding- en kookcoöperatie.

We weten niet wanneer we weer brieven kunnen posten, maar die zien jullie ongetwijfeld wel verschijnen.

BIJLAGE.

De dollar in Nicaragua.

Bij deze proberen we uit te leggen wat de functie en de waarde van de Amerikaanse dollar is in Nicaragua.

Bij aankomst in Nicaragua moesten wij 60 dollars omwisselen in cordobas, tegen de koers van 1 tegen 28; dit is de officiële koers. Dan heb je de zwarte markt waar je voor 1 dollar 600 tot 700 cordobas kunt krijgen.

Om dit tegen te gaan heeft de junta een 'grijze' markt ingesteld. Deze is dus wel legaal. Daar krijg je voor 1 dollar 70 cordobas. Als je niet gebruik maakt van de zwarte markt is het leven hier erg duur. Als je er

ook dolgraag dollars hebben om die op de zwarte markt te wisselen, waar zij er dan veel cordobas voor krijgen. De mensen die de dollars uiteindelijk in handen krijgen, gebruiken ze om dure luxe artikelen in het buitenland te kopen, of om het land te verlaten of om de hier schaarse onderdelen voor hun machines in het buitenland te kopen, die ze daar met dollars moeten betalen.

Hospedajas.

Hospedajas zijn kleine getimproviseerde hotelletjes. Hier zitten mensen uit allerlei verschillende landen: Amerikanen, Scandinaviërs, Duitsers, Engelsen, Hollanders enz. Je betaald hier twee dollar per nacht. Je kunt hier wassen en douchen, maar geen drank of eten krijgen. Dat moet je op straat kopen.

Tip: als je naar Nicaragua gaat neem dan contante dollars mee

San Juan del Sur, zondag 26 mei.

De dag na aankomst in San Juan del Sur werden we overvallen door de lang verwachte diarree. Maar toch, we hebben contact opgenomen met Fransico, een man die hier in San Juan del Sur en omgeving de leerprojecten in handen

NICARAGUA

wel gebruik van maakt bevordert de inflatie. Wij hopen er dan ook geen gebruik van te maken.

De prijzen verschillen hier per dag bv. sigaretten zijn van 15 naar 40 cordobas gegaan, bier van 30 naar 80 en het eten is twee maal zo duur.

De regering heeft dollars nodig voor haar deviezenpot, zodat zij in het buitenland goederen kan kopen. De mensen willen hier

heeft. Hem moesten wij een brief overhandigen, samen met de koffer met stoffen voor kleren voor een coöperatie in Cardenas.

Hij zou voor ons een permissie proberen te regelen om dan samen met hem naar Cardenas te gaan. Cardenas ligt vlak bij de grens met Costa Rica. Aangezien daar, zoals bekend is, contra's zijn,

De sandinisten zijn nu bezig om de contra's weg te vagen. Dit doen ze door de mensen in de desbetreffende dorpen te evacueren en vervolgens het gebied continu systematisch plat te gooien. Zo drijven zij de contra's op. Dege-

DE WRAAK VAN JHR. M.

deel 1 persverklaring

vrijdag 21 juni

Afgelopen nacht hebben we zes postzakken vol -deels vertrouwelijke- documenten over deze voorbereidingen gejat uit het ministerie van Economische Zaken, om precies te zijn uit de kamers van Verberg (direkteur generaal voor energie), van Dessens (de plaatsvervanger van Verberg) en uit de hoofdafdeling kernenergie. Deze papierwinkel zullen we zo snel mogelijk openbaar maken - u hoort nog van ons.

Dinsdag 18 juni debatteerde de tweede kamer over het voorstel van het kabinet om tenminste twee nieuwe kerncentrales om te bouwen met een vermogen van 1000 megawatt per centrale.

Hoewel de konklusie uit de brede maatschappelijke discussie energiebeleid (BDM) niet mis te verstaan was; geen nieuwe kerncentrales, en een later uitgevoerd onderzoek aantoonde dat de meerderheid van de bevolking zelfs voor sluiting van de bestaande kerncentrales is, ging het kabinet reeds enkele maanden na het uitkomen van het rapport van de stuurgroep BDM in het offensief en maakte bekend dat er wél nieuwe kerncentrales moeten komen. Korte tijd later overleed op tragiese wijze de voorzitter van de stuurgroep BMD, jhr. mr. De Brauw onder tot op heden onopgehelderde omstandigheden.

Het kabinet wist zich in zijn offensief gesteund door een aantal adviesorganen waarin de atoomlobby in dit geval topfiguren uit het bedrijfsleven en van het ministerie van Economische Zaken, ruim vertegenwoordigd is. De Gezondheidsraad, de Elektriciteitsraad, de Algemene Energie Raad en de Sociaal Economische Raad kwamen met rapporten die zouden moeten aantonen dat kerne-

nergie veilig, maar toch vooral economies noodzakelijk is. Het is duidelijk, zeker bij dit kabinet, dat met 'economies noodzakelijk' bedoeld wordt dat met kernenergie grote kapitaalsbelangen gediend worden, en niet de belangen van de bevolking. Die had zich immers al tegen verder gebruik van kernenergie uitgesproken.

Maar volgens het kabinet was de BDM geen referendum, maar slechts een informatie-uitwisseling, waar geen rekening mee gehouden hoeft te worden. Zo wordt er dus omgesprongen met de mening van de bevolking, zo werkt de democratie in Nederland dus (al jaren lang trouwens).

Gelijkertijd met het kabinetsvoorstel werd bekend dat het kabinet een ad-hoc commissie had geïnstalleerd om de bouw van de nieuwe kerncentrales te 'begeleiden'. Deze commissie, die vanaf januari (!) aan het werk is, wordt ook wel de commissie 'smeerspuit' genoemd, en is een onderonsje van de atoomlobby; ze bestaat uit hoge ambtenaren van het ministerie van Economische Zaken, topfiguren uit het bedrijfsleven en van een aantal elektriciteitsbedrijven. 'Smeerspuit' houdt zich bezig met het benaderen van bedrijven voor de bouw van de nieuwe centrales, met het drasties bekorten van de duur van

inspraakprocedures (tot drie maanden), het bewerken van plaatselijke overheden om die een kerncentrale in de maag te splitsen, waarbij schermen met werkgelegenheid niet voldoende blijkt te zijn gezien het aanbod van een goedkoper stroomtarief voor de betreffende plaats, en tenslotte met de reorganisatie van de SEP.

Het mag duidelijk zijn dat het 'smeerspuit' er om gaat verzet vanuit de samenleving tegen kernenergie effectief onderuit te halen. Voora!

de SEP vormt een obstakel voor de kabinetsplannen, De SEP moet namelijk zelf een investeringsbeslissing nemen voor de bouw, maar daarvoor ontbreekt de vereiste driekwart meerderheid. Dus werd er naast de SEP, die nog een enigszins democratische structuur heeft, een andere organisatie opgezet die zelfstandig de investeringsbeslissing kan nemen

omdat ze daar groot genoeg voor is. Deze organisatie vormen de gefuseerde limburgse en brabantse elektriciteitsbedrijven, de PLEM en de PNEM die al de structuur van een NV hebben en dus nauwelijks te controleren zijn. 'Toevallig' is De Rooy, fanatiek pleitbezorger van kernenergie voorzitter van de PNEM en daarbij lid van 'smeerspuit'.

Dat de atoomlobby ook in het CDA, met name in Noord Brabant, vaste grond onder de voeten heeft, mag blijken uit het feit dat de provinciale staten van Noord Brabant, die gedomineerd worden door het CDA, zich krachtig hebben uitgesproken voor vestiging van de nieuwe kerncentrales op het industrieterrein Moerdijk, waar dan ook meteen een plek ingeruimd zou kunnen worden voor de opslag van radio-actief afval. Daaraan zitten namelijk ook weer compensatieregelingen vast, en die kan het noodlijdende Moerdijk wel gebruiken.

Ook voor de definitieve opslag is het dumpen van afval in het buitengebied, en het ministerie van EZ heeft al laten weten dat het land dat het afval aksepteerde een grote kans maakt op een order voor de nieuwe kerncentrales. Zaken zijn zaken.

Inmiddels gaat ook het onderzoek naar mogelijkheden voor definitieve opslag in zout- en/of kleilagen gewoon door.

Het blijkt dus dat het kabinet de tweede kamer, maar ook de bevolking voor een flink aantal voldongen feiten heeft geplaatst. De voorbereidingen voor de bouw van de nieuwe centrales zijn al maanden in volle gang tegen de wil van de bevolking in.

Daarom vonden wij het de hoogste tijd om nog wat meer gegevens boven tafel te krijgen.

Ook op andere manieren zullen wij, en natuurlijk ook andere groepen, de (voorbereidingen tot de) bouw van nieuwe kerncentrales saboteren: de prijs van kernenergie is al veel te hoog, maar kan nog veel hoger uitvallen.....

Lubber en Van Aardenne, wees gewaarschuwd!!!!!!

Met vriendelijke groeten,
'DE WRAAK VAN JHR. MR. DE BRAUW'

R. DE BRAAUW

dinsdag 25 juni

deel 2

Al rond 1980 probeerde het kabinet voorstellen voor nieuwe kerncentrales er doorheen te drukken. Massaal verzet in Dodewaard en de ramp in Harrisburg voorkwamen dit. Het kabinet startte de Brede Maatschappelijke Diskussie over het energiebeleid onder leiding van jhr. mr. De Brauw. Het was van het begin af aan duidelijk dat de discussie gebruikt werd als afleiding van het verzet. In deze opzet slaagde het kabinet; het werd weer rustig rond kernenergie. Men had echter niet gerekend op de uitslag van de BMD: de meerderheid van de bevolking sprak zich uit tegen kernenergie.

Het kabinet herstelde zich snel en onder leiding van Economische Zaken begon een campagne om alsnog de keuze vóór kernenergie te rechtvaardigen. Binnen EZ bestaat een netwerk van hoge ambtenaren die in alle mogelijke adviesraden en commissies zitten. Achtereenvolgens kwamen op kommando de Gezondheidsraad, de Energieraad, de Elektriciteitsraad, de SER en nog een aantal internationale organisaties met de boodschap dat kernenergie economies noodzakelijk is en dat het met de veiligheid ook wel meevalt. Kapitaalsbelangen wegen weer zwaarder dan de belangen van de bevolking.

In januari van dit jaar kwam dan het kabinetsbesluit en de tweede kamer ging ook met de meest leugenachtige argumenten akkoord.

Zoals zo langzamerhand wel bekend is hebben wij, 'de wraak van jhr. mr. De Brauw', in de nacht van 20 op 21 juni ingebroken in het ministerie van Economische Zaken in Den Haag. We wilden wel 'ns te weten komen hoe ver de voorbereidingen voor de bouw van nieuwe kerncentrales in Nederland al zijn. Want dát die voorbereidingen al plaatsvonden lang voor het kamerdebat hierover, was wel duidelijk: de commissie 'smeerspuit' is al vanaf januari aan het werk, via een EZ-CDA-lobby is Moerdijk al veiliggesteld als vestigingsplaats voor één of twee centrales en volgens diezelfde weg is ook het afvalprobleem "opgelost". Met andere woorden, het parlamentsdebat diende zoals gewoonlijk weer 'ns als formele bevestiging van een beleid dat al wordt uitgevoerd.

Dat beleid gaat daarbij ook nog in tegen de wil van de meerderheid van de bevolking, die zich in de BMD duidelijk tegen méér kerncentrales heeft uitgesproken. Overigens zouden we ook zonder zo'n 'legitimering' van onze actie deze inbraak wel gepleegd hebben. Kernenergie blijft hoe dan ook een smerig zaakje, en hoe meer we de toepassing daarvan kunnen frustreren en saboteren, des te beter het is. Bovendien is het natuurlijk gewoon léuk om ze op zo'n manier terug te pakken, dat zijn ze van de AKB (nog) niet gewend.

Het was voor ons al snel duidelijk dat we voor de papierwinkel die we zochten bij het ministerie van EZ moesten wezen, en in het bijzonder bij het direktoraat-generaal voor energie. Dit direktoraat-generaal vormt namelijk de spil van de kernenergie-lobby; ambtenaren van het dg-energie zitten in allerlei overlegorganen en adviescommissies, samen met topfiguren uit het bedrijfsleven, elektriciteitsproducenten en ambtenaren van andere ministeries. Dat het dg-energie inderdaad een sleutelrol speelt werd nog eens bevestigd door hun verhuizing van de derde verdieping van het ministerie van EZ naar een eigen, zes verdiepingen tellend gebouw, ongeveer vier maanden geleden.

In dit gebouw hebben we dus ingebroken om er even later weer met zes postzakken gevuld met documenten weer uit te komen. Inbreken blijkt gemakkelijker dan je denkt!!!

Inmiddels zijn we hard aan het werk gegaan om de buit te inventariseren. Er zit -gelukkig- een hoop interessant materiaal bij, dat we zo snel mogelijk openbaar willen maken. De eerste onthullingen hebben we al gedaan: aan een paar landelijke dagbladen hebben we documenten en een verklaring gestuurd over een nieuw kweekreaktor-projekt van de BRD, Italië, Frankrijk, Groot Brittannië, België en Nederland (hierover straks meer). Dit hebben we gedaan omdat het slim leek snel met iets belangrijks naar buiten te komen, en bovendien zou maandag de kamer stemmen over het regerings'voorstel' over de nieuwe kerncentrales, waar het kweekreaktor-projekt mee verbonden is. Volgende onthullingen zullen we echter via de gebruikelijke weg publiceren, omdat we er dan meer vat op hebben.

het kweekreaktorproject

Uit een aantal gevonden dokumenten blijkt dat de atoomlobby uit het bedrijfsleven de regering onder druk zet om deel te gaan nemen in de bouw van een tweede kweekreaktor. Het kabinet zou dan een verdrag moeten ondertekenen met de BRD, Italië, Frankrijk, Groot Brittannië en België, die samen de bouw van dat miljardenproject mogelijk maken. Het kabinet ziet hiervoor politiek geen mogelijkheden omdat het CDA tegen de koppeling van kerncentrales met de kweekreaktor-technologie is. Als Nederland echter nu niet beslist tot deelname loopt het bedrijfsleven orders mis voor onderzoek en bouw. Dat heeft het kabinet nu weten te voorkomen door wel alvast geld voor het onderzoeksprogramma te reserveren. Zij verbinden zich dus al financieel aan het project, zonder politieke goedkeuring van de tweede kamer te vragen. Sterker nog, ze vindt dat nu niet wenselijk omdat dan een aantal CDA-ers alsnog tegen de bouw van de kerncentrales hier zou kunnen stemmen.

De eerste kweekreactor in Kalkar, aan de west-duitse grens, is van het begin af aan fel omstreden geweest en zowel financieel als technisch een fiasco. De kosten waren vele malen hoger als geraamd. De electriciteitsbedrijven en dus wij, als electriciteitsgebruikers moesten steeds opnieuw geld bijleggen. De eerste grote aktie van de AKB was hier ook op gericht, de zg. Kalkar-heffing. Felle protesten met duidende demonstranten uit Nederland en Duitsland kwamen op gang.

Tijdens de bouw kwamen geregeld storingen en brandjes in het nieuws. In een kweekreactor wordt een techniek toegepast met natrium die spontaan tot explosies kan leiden. Samen met de grondstof plutonium, die gebruikt wordt, is het ongeveer de gevaarlijkste kernenergie installatie die er op dit moment bestaat. De kweekreactor is daarom ook nog in een experimenteel stadium zoals dat mooi heet. Kalkar en ook de nu geplande zijn testreactoren. Kweekreactoren zijn in het kernenergiegebied echter van groot belang. Kerncentrales draaien namelijk op uranium als grondstof. Deze grondstof is echter schaars. Doormiddel van kweekreactoren kan de hoeveelheid bruikbaar uranium vergroot worden.

Deze techniek is echter zo gevaarlijk dat zelfs het CDA z'n bedenkingen er tegen heeft. Zij stelt daarom ook dat het besluit over nieuwe kerncentrales los gezien moet worden van verbintenissen op kweekreactorgebied.

De kernenergielobby uit het bedrijfsleven bevindt zich echter in grote moeilijkheden op dit moment. Het werk aan Kalkar is bijna voltooid en nieuw werk op het gebied van snelle kweekreactoren is niet te verwachten. Neratoom, het samenwerkingsverband voor Kalkar, dreigt economisch ten onder te gaan. Het gevolg zou zijn dat veel kennis op het gebied van kernenergie verloren zou gaan. Kennis die ook nodig is voor de bouw van de nieuwe kerncentrales. Zo is al een testcircuit voor de kweekreactortechniek gesloten en technisch hoog personeel loopt weg.

Door dit nu in de publiciteit te brengen kan misschien onder druk verkomen worden dat het kabinet verdere financiële verplichtingen aangaat. Het argument is namelijk vaak dat juist omdat er al veel geld inzit men er wel mee door moet gaan. Neratoom zou in dat geval een stille dood sterven zonder kans op overname van Nucon, een andere gigant op kernenergiegebied. De bouw van kerncentrales zou daarmee ook bemoeilijkt worden.

We roepen daarom iedereen die wat tegen kernenergie, militarisme enz. heeft, op om ook in aktie te komen. Het blijkt weer eens dat je geen gedegen opleiding voor inbrekerster hoeft te hebben om de stront die er is boven water te halen.

Dat er ook tal van andere akties mogelijk zijn lijkt ons wel duidelijk. Maar het is nu de tijd om onze vijanden eens een stap voor te zijn en te blijven! We hebben te vaak en te lang achter hun aangelopen. Als we ons pas gaan verzetten wanneer ze gaan bouwen zijn we weer te laat; hoe meer geld er ingepompt is, hoe moeilijker het wordt om hun smerige projecten een halt toe te roepen.

We hebben de mogelijkheid om een halt toe te roepen aan o.a. de volgende bedrijven die bezig zijn ons op te zadelen met wéér meer kerncentrales en kweekreactoren:

-Neratoom bv
Laan van Nieuw Oost Indië 129-135
Den Haag (070-814821)

-K.M. De Schelde
Glacisstraat 165
Vlissingen (01184-83911)

-Stork
Vlaardingenvaan 11
Amsterdam (020-158834)

-Ketel- en apparatenbouw Stork
Industriestraat 1
Hengelo (074-454321)

-Nucon
Weesperzijde 150
Amsterdam

J.J. de Jong
januari 1985
Belgraver
Bez. 30/301 3x

Messbrief an
1
2
3
4
Bundesministerium für Forschung
und Technologie des Bundes
Herrn H. Riesenhuber
Postfach 200706
5300 BONN 2 BRD

E
384/II/72/EEK
796355

Internationale kweekreactorsamenwerking.

Geachte collega,
Zoals U bekend is heeft de Nederlandse regering begin 1984 afgezien van toetreding tot het z.g. Memorandum of Understanding on European cooperation in the area of LMFBR'S. Dit mede gezien de politieke discussie over de toekomstige rol van kernenergie in de Nederlandse energievoorziening. Inmiddels heeft de Nederlandse regering op 11 januari 1985 een besluit genomen om accoord te gaan met de verdere uitbouw van het aantal kerncentrales in ons land (Een engelse versie van de betreffende stukken heb ik bijgesloten). Over dit besluit zullen dit voorjaar intensieve gedachtenwisselingen met het Parlement dienen plaats te vinden. Ik acht het niet raadzaam deze discussie te belasten met de in ons land noodzakelijke parlementaire procedure die bij toetreding tot genoemd memorandum gevolgd dient te worden. Ik vraag hiervoor evenwel niet weg dat ik snelle besluitvorming inzake Participatie van Nederlandse bedrijven en onderzoekinstellingen in de zogenaamde Vorplanung van de SNR 2 zal bevorderen. De staande Debene-accorden bieden daarvoor mijns inziens een goede basis. Ik zou het op prijs stellen wanneer U deze Nederlandse positie aan de Duitse industrie en de overige internationale partners zoudt willen doorgeven.

DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

NUCON
ENGINEERING & CONTRACTING B.V.
AEMSTELBORGH
WEESEPERSLUDE 150
POSTBOX 4022
1007 DS AMSTERDAM
1009 AA AMSTERDAM

Nr.: EEK
Ingek. 18 DEC 1984
Kl:
Retro:

Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20101
2300 EC den Haag
t.a.v. Drs. H.F.G. Geijzers, Directeur
Electriciteit & Kernenergie

Uw ref.
Behandeld door :
Intern telefoonnr.:
Onderwerp:
Uw brief
D.J. van Wageningen
241
Heratoom

84.12.10
N941000180
Amsterdam
Handwritten signature and notes

Geachte heer Geijzers,
Bijgaand ontvangt U een notitie inzake een mogelijke overname door Nucon van Heratoom.
Wij hebben in dit stadium nog geen overleg met de Heratoom directie en aandeelhouders gevoerd.
Het voorstel in zijn algemeenheid heeft de instemming van Nucon's aandeelhouders inclusief Comprim, vooropgesteld dat acceptabele condities voor de overname kunnen worden overeengekomen.
Wij verzoeken U ons kenbaar te maken of U bereid bent dit voorstel te ondersteunen. Indien de overname van de aandelen door Nucon gerealiseerd kan worden, zullen wij in overleg met U treden t.a.v. een beperkt vervolgsprogramma.
Na ontvangst van Uw positieve reactie zullen wij met voortvarendheid proberen het voorgestelde met de huidige aandeelhouders overeen te komen en de gesuggereerde maatregelen te implementeren.

Bijl.

Hoogachtend
D.J. van Wageningen

TELEFOON: (020) 65 25 11;
TELEX 1196;
BANKIERS: ALG. BANK NEDERLAND N.V. AMSTERDAM;
PIERSON HELDRING & PIERSON N.V. AMSTERDAM

TELEFAX:
TELEGRAMADRES: NUDDV AMSTERDAM
RFX NR. 84 01 11 425
(020) 63 43 22
RFX NR. 84 01 11 425
RSK NR. 24 11 61 971

RADIOACTIE - NO.

SABOTAGE IN JE VRIJE TIJD

Verzetsfront "Willie Wortel en de lampjes"

Als ze ongevoelig blijven voor wat het merendeel van de bevolking voelt en denkt over kernenergie.....

als ze alle protesten weg blijven wuiven als emotionele kretologie.... dan vergeten ze dat nog geen honderd van deze miljoenen verontruste mensen een groot deel van nederland lam kan leggen.

copyright: 'verzetsfront willie wortel en de lampjes'
1985.

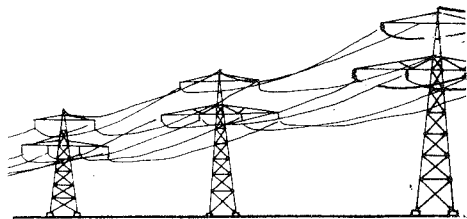
Inleiding

Al meer dan 3 jaar zijn er mensen bezig met het kortsluiten van hoogspanningsleidingen.

Er is in die periode een goede techniek ontwikkeld voor het doen slagen van deze acties zonder dat de aktievoerders direkt gevaar lopen. Indirekt loop je echter groot gevaar, doordat deze aktievorm zonder meer als sabotage zal worden omschreven. De reden hiervan is dat deze manier van aktievoeren niet inpasbaar is in het politieke machtsspel dat altijd gewonnen wordt door de politici en in dit geval hun atoomlobbyvrienden.

Dit is dan ook precies de reden dat het kortsluiten van hoogspanningsleidingen zin heeft. Als de landelijke pers niet konsekwent persberichten had achtergehouden, dan was het al lang duidelijk geweest dat meer mensen hier achter staan.

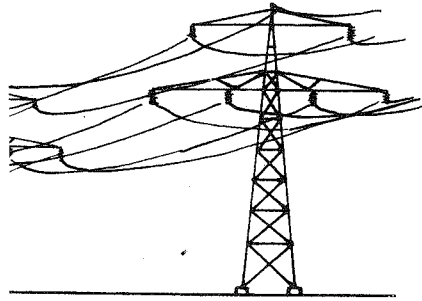
Misschien was dan dit boekje wel overbodig geweest.

Maar goed, dan nu in boekvorm: De avonturen van Willie Wortel en de Lampjes.

Met in het eerste hoofdstuk een verhaal over de elektriciteitsvoorziening en wat je er allemaal mee kunt doen.

In het tweede hoofdstuk volgt dan de uitleg over de diepere achtergronden van het aangaan en vooral uitgaan van de lampjes in Nederland.

Hoofdstuk 1

De elektriciteitsvoorziening in Nederland en wat kan je ermee...

De atoomlobby wil nog meer kerncentrales in Nederland.

Nederland moet een groter aandeel in de wapenontwikkeling en -productie binnen de NATO.

Door massaal demonstreren en blokkeren wordt duidelijk dat er verzet is.

De meerderheid van de nederlandse bevolking is tegen kernenergie, zolang de problemen niet opgelost zijn.

Dan begint het spel.

'N brede maatschappelijke discussie moet gaan uitwijzen dat kernenergie er moet komen.

De enige konklusie na de B.M.D. kan zijn dat de meerderheid van de nederlandse bevolking tegen kernenergie is.

Dan beslissen de politici tot uitbreiding van het aantal kerncentrales.

Diskussiëren, demonstreren, blokkeren, alles wat ook maar enigszins inpasbaar is in het politieke spel lijkt bij voorbaat kansloos.

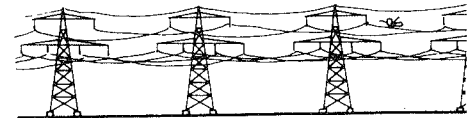
Sterker nog, zodra de kans daar is wordt het tegen je gebruikt! Een teruglopend aantal demonstranten duidt op verzwakking van de beweging, en voor zover er nog gedemonstreerd wordt gaat het om rellustigen!

Het kortsluiten van de elektriciteitsvoorziening zet meer zoden aan de dijk: het hoogspanningsnet is de bloedsomloop van 't systeem. Het mooiste is natuurlijk om in de wortel te gaan hakken en de kerncentrale zelf lam te leggen of hetzelfde te doen bij bedrijven die direkt met de centrales te maken hebben.

Helaas zijn er in Nederland maar een paar kilometer hoogspanningsleidingen die voor 100% stroom uit kerncentrales vervoeren.

Daarnaast maken de meest strategische bedrijven voldoende winst om zich tegen sabotage te beveiligen. Voor ziekenhuizen geldt hetzelfde. Maar dat is allemaal geen ramp, er zijn in Nederland genoeg objekten geschikt voor kortsluiting.

En als je dan toch persee nukleaire stroom wilt kortsluiten dan kun je altijd nog met een kabel naar het buitenland op vakantie; daar hebben ze zat verontreinigde hoogspanningsleidingen.

Hoofdstuk 2

Kortsluiten van hoogspanningsleidingen.

De elektriciteit in Nederland wordt door ruim 30 centrales geproduceerd, waaronder de 2 kerncentrales in Dodewaard en Borselle.

De bijdrage van Dodewaard aan het elektriciteitsnet is te verwaarlozen; het is ook meer 'n proefcentrale.

Alle centrales zijn onderling verbonden door het koppelnet. Het koppelnet bestaat uit hoogspanningskabels, die grotendeels boven de grond zijn te vinden.

Via het koppelnet zijn we ook verbonden met de koppelnetten van België en Duitsland. Als ergens kortsluiting of kabelbreuk optreedt dan wordt de stroomtoevoer meteen door een andere lijn overgenomen.

Het zelfde gebeurt ook bij het uitvallen van een centrale. Het koppelnet zorgt er ook voor dat niet alle centrales steeds op volle toeren hoeven te draaien, maar dat er afhankelijk van de behoefte stroom wordt geleverd.

Naast de centrales en de hoogspanningskabels zijn er nog verdeelstations; daar worden lijnen gesplitst, gekoppeld en afgetapt voor verbruik in steden en bedrijven.

Het zijn meestal open veldjes met een hek er omheen en vol met pilaren, die er uitzien als isolatoren en transformatoren. Er zijn gesloten gebouwtjes waarbinnen transformatoren zijn opgesteld en waarin gas is ingelaten om de elektrische weerstand van de lucht te verhogen.

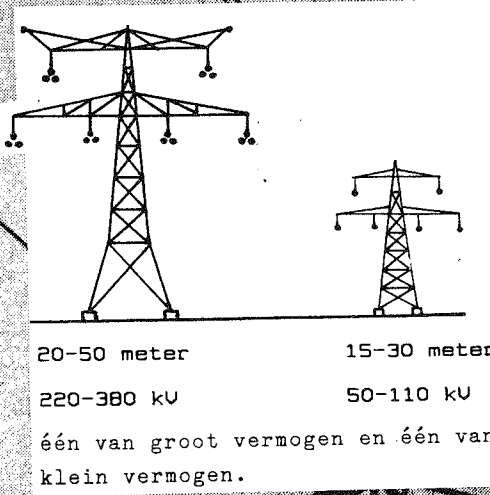
Kortsluiten heeft dus alleen zin als doodlopende lijnen worden genomen of als er 2 of meer platen worden kortgesloten, zodat er geen enkele lijn overblijft om voor de stroomtoevoer te zorgen. Kortsluiten van bovengrondse de leidingen is het meest prakties.

Kortsluiten van bovengrondse leidingen is het meest prakties.

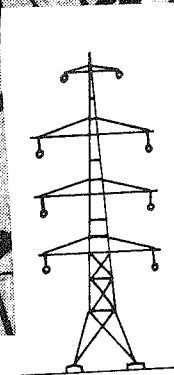
De bovengrondse hoogspanningsleidingen

Er zijn hoogspanningsleidingen met verschillende spanningen. De grootste spanning hebben de ringleidingen die de centrales met elkaar verbinden. (koppelnet, zie kaart). Deze leidingen van 380.000 volt zijn berekend op grote vermogens van miljoenen watts! Dit betekent dat deze lijnen rustig kortsluitstromen van wel 1000 ampère kunnen verwerken.

Daarbij komt nog dat als je de linkerhelft van de mast (zie plaatje) kortsluit, de rechterhelft het gewoon overneemt. Een belangrijk verschil tussen 380 en 110 KV is dat 380 hogere palen + grotere isolatoren heeft.

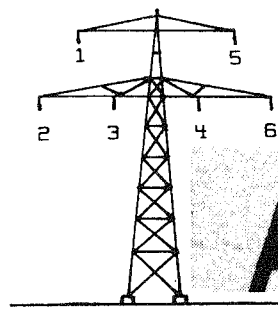
Als je echter kabel 3 en 4 met elkaar verbindt lukt het wel om de hele lijn lam te leggen. Hierop komen we verderop terug.

Sommige palen hebben 3 kabels boven elkaar (zie plaatje). Hier sluiten we de onderste 2 kort.

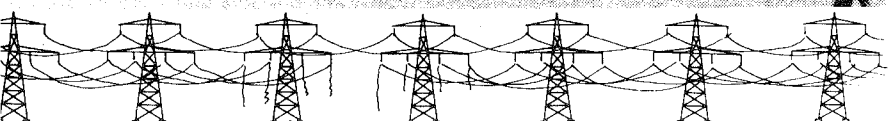
We maken meer kans bij de 50 tot 220 KiloVolt leidingen, die van het koppelnet naar de verbruikers lopen. Het nadeel van deze leidingen is dat ze vaak dubbel zijn uitgevoerd. Dat wil zeggen dat als er 6 kabels hangen er eigenlijk 2 x zogeheten 3-fasen leidingen zijn (zie plaatje). De kabels 1,2 en 3 vormen een lijn en 4,5 en 6 ook. Als de linkerkant van de hoogspanningsleiding wordt kortgesloten, dan neemt de rechterkant het over en merkt niemand er wat van.

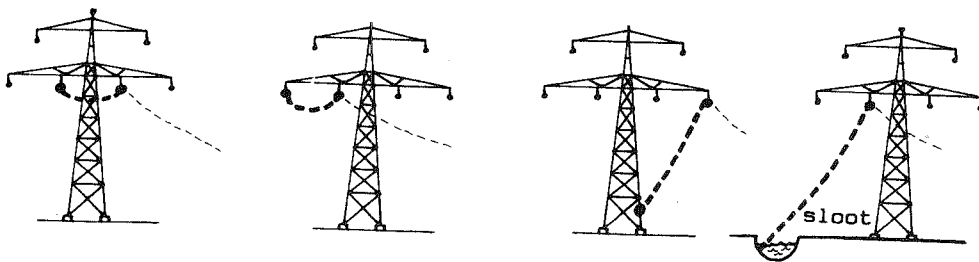
De makkelijkste klus is sluiting maken in leidingen met een spanning van 10 tot 110 KiloVolt (KV) en een laag vermogen.

linker en rechterhelft zijn gescheiden

Naast de al genoemde methode is er voor de 10 - 110 KV-leidingen nog een tweede mogelijkheid om kort te sluiten: Je verbindt hierbij een van de hoogspanningsleidingen met één object dat voldoende geleidingsvermogen naar de aarde heeft. Voorbeelden hiervan zijn 'n sloot met voldoende water of de hoogspanningsmast zelf.

Omschrijving	10 kV	50 kV	110 kV	150 kV	220 kV	380 kV
Verticale afstand van geleiders tot grond of water bij hoogte waterstand	6	6	6,48	6,8	7,37	8,64
Afstand van geleiders tot niet tot hoogspanningslijn behorende voorwerpen	1,88	2,2	2,68	3,0	3,56	4,84
Afstand van geleiders tot bomen e.d.	Bij omvallen mag geen aanraking ontstaan					

Minimum afstand voor bovengrondse hoogspanningsleidingen, volgens NER 1060 (1970)

Waar gaan we heen?

Het uitkiezen van een plek is een belangrijk, maar gelukkig ook ontspannend, onderdeel van de hele actie.

Wat wandelingen in de omgeving zijn een noodzakelijke voorbereiding.

Het beste is met behulp van stafkaarten (bij VVV verkrijgbaar) een geschikte plek uit te zoeken. Denk daarbij aan open plekken in het bos, kabels boven kanalen (waar je niet in moet zitten), kruispunten van kabels en dergelijke.

Met wie gaan we?

Je kunt alleen gaan, het is minder gezellig maar het risico is kleiner zodat we meer Willies en Lampjes overhouden.

Met z'n tweeën kan heel prakties werken, eventueel een derde voor vervoer is ook handig.

Bij 2 sluitingen tegelijk hebt je wat meer mensen nodig.

Een andere mogelijkheid is om met een paar honderd te gaan, want wie heeft het nu eigenlijk gedaan? Hoe meer er meedoen, hoe moeilijker er iemand gepakt kan worden.

Dit laatste gaat natuurlijk alleen op als iedereen betrouwbaar is.

Al met al lijkt 2 of 3 mensen het beste.

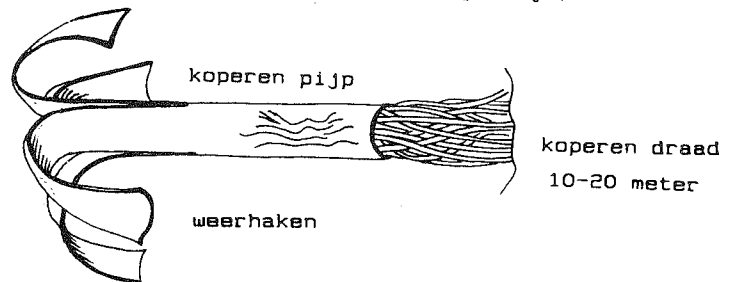
Hulpmiddelen

De hoogspanningskabel is gemaakt van staaldraad met daaromheen een aluminium legering voor een goede elektrische geleiding.

De draad is meestal ca. 2cm dik. Voor kortsluiting is een koperen kabel nodig van ongeveer 10 tot 50 vierkante millimeter.

Deze kabel kun je makkelijk zelf maken door montagedraad van huis-

uiteinde

of werkplaatsinstallaties van 2,5 vierkante mm. te gebruiken.

Haal de isolatie er vanaf en verbind 5 tot 10 montagedraden aan voor- en achterzijde met elkaar.

De lengte van onze kabel hebben we opgemeten tijdens onze onderzoekingsstocht.

Neem ruim de afstand tussen de hoogspanningsleidingen of die van de hoogspanningsleiding tot de grond of de sloot.

Verkijk je niet op de afstand, die is meestal veel groter dan je denkt, hebben we ontdekt!

10 tot 12 meter voor tussen de leidingen en 20 tot 30 meter voor van de leiding tot de grond, zijn gebruikelijke maten.

Voor het maken van een kortsluiting tussen 2 hoogspanningsleidingen zijn de volgende spullen nodig:

Een schoon en droog nylon touw met een dikte van 5 mm en een lengte van 2 x de afstand van de hoogspanningsleiding naar de grond plus nog eens ruim de afstand tussen de hoogspanningsleidingen, zodat het nylon touw gemakkelijk over 2 leidingen heen kan.

Hoe steviger het nylon is hoe beter, omdat het nogal eens wil smelten.

Bij hogere kabels van 20 meter of meer boven de grond moet je eerst een vislijn over de leiding heen schieten. Daaraan zit dan weer het nylon touw vast en daarna komt de kabel.

Alleen met een vislijn zul je de kortsluitkabel nooit omhoog krijgen; deze knapt!

Het is handig om aan de voor- en achterkant van de koperen kabel weerhaken te hebben, zodat de kabel na de kortsluiting in de hoogspanningsleiding blijft hangen.

De weerhaak waar je het nylon touw aan vast maakt moet scherpe hoeken hebben, zodat je hem makkelijk over de leiding heen kunt trekken. (zie plaatje)

Het klaarmaken van de kortsluitkabel

Met 'n beetje fantasie kan iedereen zijn eigen methode ontwikkelen.

Belangrijk is wel dat je lang genoeg contact maakt met de hoogspanningsleidingen; reken op zo'n 0.1 seconde.

Als de kabel waarmee je kortsluit bovendien nog blijft hangen hebben ze minstens een ladderwagen nodig om de boel weer op te ruimen.

De kortsluiting

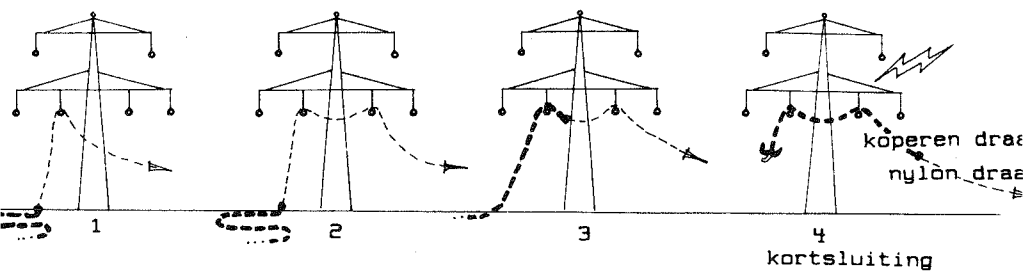
Na alle spullen goed gecontroleerd te hebben kun je op pad. Goeie klossen voor het vislijn en touw voorkomen kluwes op de plek van bestemming.

Natuurlijk doe je alles met handschoenen aan!

Ook 't klaarmaken van de spullen, want een vingerafdruk kan nare gevolgen hebben.

Kijk ook uit voor sporen op de plek waar je bezig bent geweest. De aktie zelf neemt ongeveer 20 minuten in beslag:

Je gooit eerst het nylon touw met behulp van een steen of iets dergelijks over de hoogspanningsleiding. Dit doe je nogmaals bij de tweede leiding.

Het kan gebeuren dat je met het omhoog trekken van de kabel contact maakt tussen hoogspanningsleiding en de grond. Dit geeft veel geknetter en een vonk vergelijkbaar met een laspunt.

Je kunt proberen om op deze manier de hoogspanningsleiding door te lassen, maar je hebt eerder kans dat het touw breekt.

Beter is het om het touw vlug door te trekken tot de kabel van de grond komt en het hinderlijke geknetter ophoudt.

Ga dan een eind onder de leiding vandaan als je de koperen kabel omhoog gaat trekken.

Deze had je al netjes uitgerold op de grond gelegd.

Het trekken gaat steeds moeizamer maar je moet gewoon volhouden tot je een knal hoort.

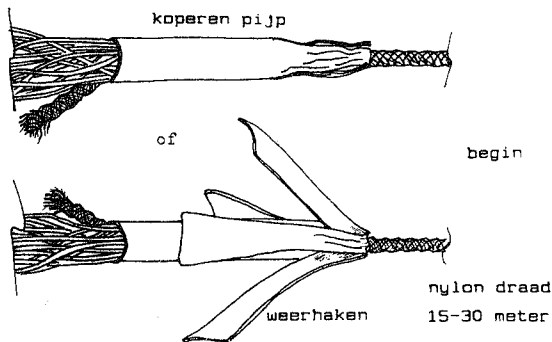
Je moet vooral niet kijken in verband met felheid van de flits! Het is van belang snel door te werken, omdat het nylon anders smelt en je dan weer naar huis kunt.

De methode om kort te sluiten tussen hoogspanningsleiding en de grond is iets simpeler:

Je gooit of schiet (met pijp en boog) je vislijn weer over de leiding.

Als dit gelukt is rol je de koperen kabel uit (dat doe je nu dus eerst!) op de grond. Dan het ene uiteinde in de sloot. Vervolgens ver van de leiding af gaan staan en beginnen te trekken.

Nu zijn deze akties natuurlijk niet helemaal zonder gevaar.

Mocht je in aanraking komen met de hoogspanning dan vertel je dit niet meer na!

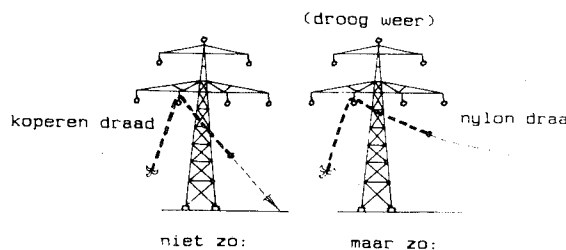
Vandaar dat je uiterst voorzichtig tewerk moet gaan.

Voor de zekerheid geven we hier een lijst van veiligheidshandelingen:

- ga nooit in een mast klimmen (zoals in het Volkskrantartikel op misdadige wijze wordt gesuggereerd);
- blij minimaal 5 meter uit de buurt van alles wat onder stroom kan staan;
- als de kabel de grond raakt, blijf daar dan minstens 15 m vandaan;
- draag laarzen en rubber handschoenen;
- gebruik kurkdrog nylon touw en vislijnen, geen sisal of iets dergelijks i.v.m. de geleidbaarheid. Vaak kun je wat vonken zien als het touw langs de kabel glijdt, dit geeft niks;
- maak de hoek, waaronder je trekt zo groot mogelijk, des te simpeler gaat de haak er overheen;
- blij bij erg nat weer thuis en kijk als je twijfelt in elk geval even met 'n schroevendraaier of je touw statisch geladen raakt;
- de kabels zijn hoger dan je denkt, oefen eerst met gooien of schieten om te voorkomen dat later blijkt dat het te hoog voor je is;
- zorg dat de kabel ruim langer is dan de noodzakelijke afstand
- ook het nylon touw veel langer nemen;
- er kan van alles, inclusief de hoogspanningsleiding, naar be-

neden komen. Blijf onder de kabels vandaan en zorg ook dat je vluchtroute altijd van de leidingen af loopt en niet er onderdoor;

- kijk niet op het moment dat je de knal verwacht, deze verblind je zeker een aantal kostbare seconden;
- maak eventueel een leuke foto van je opstelling, de pers weigert namelijk elk persbericht en de elektriciteitsmaatschappijen ontkennen ook alles;
- laat niets liggen of zorg dat er nergens vingerafdrukken op staan: koperdraad kun je met een brander uitgloeien en het nylon touw kun je met benzine schoon krijgen;
- om er zeker van te zijn dat er spanning op de hoogspanningsleiding staat kun je er met een middengolfradio onder door lopen of rijden; je hoort dan een zacht geknetter als het goed is. (of de zender valt helemaal weg) Bij droog weer kun je ook zonder radio bij de kabels een zacht getik horen;
- gebruik geen ijzerdraad, dit geleidt 8x zo slecht als koper;
- alles wat de leiding geraakt heeft en weer naar beneden komt zetten kan statisch geladen zijn; laat dit eerst enkele minuten liggen voordat je het op-raapt, (of controleer met een schroevendraaier) want ook van een statische leiding kun je 'n leuke klap krijgen;
- schrik niet als de hele hoogspanningsleiding naar beneden komt. Dit kan doordat de hitte door de kortsluiting zo groot is dat de leiding doorsmelt en met een ontzettende knal en vuurwerk op de grond ploft;
- zorg dat je een sluitend alibi hebt;
- maak een persbericht en laat het iemand doorbellen naar het A.N.P. in Den Haag en stuur persberichten zonder vingerafdrukken door het land;
- zorg dat je thuis dit soort boekjes niet hebt liggen;
- praat er niet teveel over op je werk of in het kafe;
- pas goed op jezelf en succes!

wordt dit gebied door de militairen gekontroleerd. Je moet dan een permissie hebben om naar zulke gebieden te kunnen gaan. Via een kontaktpersoon gaat dit aanzienlijk gemakkelijker en sneller dan dat je dit op je eigen houtje moet regelen. We vroegen ook of hij werk voor ons wist.

Samen met een ambtenaar die daar over gaat zijn wij gaan praten. Maar zij vragen/willen mensen die gespecialiseerde opleidingen hebben gevolgd, zoals die-renarts, verpleegkundige of laborante en als het effe kan willen zijn dat je dit voor de klas aan de Nica's wil leren.

Affijn, onverantwoord om dit aan ons over te laten. Verder zoeken dus en morgen naar Cardenas als we de permissie hebben.

PS. De jungle ligt aan de oostkant (boven Bluefields) en niet, zoals eerder geschreven, aan de westkust.

In de hospedajas buiten Managua moet je gelukkig niet met dollars betalen.

bang voor de gevechten in de bergen, die over het algemeen in de avond/nacht plaatsvinden. De mensen gaan hier vroeg naar bed.

De reis door het militaire gebied was adembenemend. Je rijdt in een truck met een paar militairen en boeren door een wonder-schoon natuurgebied. De paar huisjes die er stonden, zijn afgebrand. Platgegooid door de contra's. Af en toe stopt de wagen. Een militair schoot dan op leguaan (een grote hagedis), waar zij het vless van eten. De eerste keer schrokken wij ons te barsten. Wij dachten aan een aanval van de contra's. De koffer hebben wij afgeleverd aan het naikollectief. Een groep van twaalf vrouwen die kleren maken en herstellen. Zij willen graag zoveel mogelijk kleren maken, maar door de schaarste van de stoffen zijn ze genoodzaakt om kleren van papier te maken om te kunnen oefenen. Ze waren in ieder geval zeer blij met

contra's met goede militaire apparatuur. Maar in het zuiden hebben ze niet veel meer dan een oud geweer.

PS. De mensen van Cardenas zijn heel aardig. We namen hartelijk afscheid.

Rivas, 30 mei.

Vandaag hebben we veel gedaan. Een beetje de stad bekeken. Je ziet winkels die wij nog in geen andere stad hebben gezien, zoals ijzerwaren winkels (echte grote) veel fotoshops en hamburgertentjes. Het doet je sterk denken aan een westeuropese stad. Affijn weinig interessant nieuws. Morgen naar Managua.

Van een engelsman hoorden wij dat in de casa de cambio al gewisseld werd van 1 dollar tegen 300 codobas. Heel goed nieuws, want zo wordt het leven voor ons een stuk goedkoper.

NIEUWS UIT NICARAGUA

San Juan del Sur, maandag 27 mei.

We hebben onze permissie wel, maar geen vervoer. Morgen, vertelt men ons, morgen gaan wij naar Cardenas. Affijn een dagje van niksen en hopen dat we morgen kunnen gaan.

Cardenas, dinsdag 28 mei.

De sfeer hier is beklemmend. De mensen zijn heel stil, ernstig

de stoffen.

Morgen gaan wij terug naar San Juan del Sur. Blij toe. Deze plek maakt een heel depressieve indruk op ons.

PS. Je ziet hier jongetjes van een jaar of 14, 15 die in het leger zitten, lopen met geweren. Hun taken zijn een beetje het schoonhouden van het kantoor, maar toch.

Rivas, woensdag 29 mei.

In de middag verlieten wij Cardenas. Een groepje arbeiders vroeg ons of wij het een trieste bedoening vonden. Ja, moesten wij beamen, zij ook.

Met een jeep vertrokken. Nog een keer het prachtige natuurgebied bewonderd. In San Juan del Sur namen wij de bus naar Rivas. Deze tocht ging door de bergen, over ongeasfalteerde wegen, langs allerlei houten huisjes, die in onze ogen armzalig over kwamen. Hier wonen houthakkers en kolen-gravers.

In Rivas aangekomen kom je in een stad met een echt centrum, mooie wegen en pleinen en een echte (de eerste die wij tot nu toe hebben gezien) SUPERMARKT. De prijzen zijn, zoals te verwachten, veel duurder dan op het platteland. Affijn, op één dag zie je twee totaal verschillende werelden, waar je heel raar van op kijkt.

We blijven hier waarschijnlijk tot vrijdag en gaan dan naar Mangua. In de 'Barricada', de krant van de FSLN verschijnt veel propaganda, evenals op de tv. In de kranten staat de ene overwinning na de andere, zowel op produktief, oorlogs en medisch gebied. Op tv zie je veel voorlichtingsprogramma's van de FSLN; Daniël Ortega op bezoek in oost-bloklanden en gevechten tegen de

PS. Casa de cambio is een kantoor-tje in Managua. Het is de enige plek in het land waar je legaal dollars om kan wisselen. De koers was daar altijd al iets hoger dan de officiële koers van 1:70. Nu ze de zwarte markt willen bestrijden hebben ze dit opgetrokken tot 1:300.

Managua, 31 mei.

De reis naar Mangua was lang en vervelend. We moesten drie uur staan in een propvolle bus.

Nadat wij een hospedaja hadden gevonden hoorden wij dat je op Los Roblos (straat) zelfs legaal 1:650 kon wisselen. Maar het gebouw was reeds gesloten.

In Managua ontmoet je veel andere buitenlanders. Lekker bijpraten dus. Affijn, morgen wisselen en waarschijnlijk maandag naar het noorden (Chinandega) om de andere koffer af te leveren en werk te zoeken.

Managua, 1 juni.

In de middag zou er een grote demonstratie zijn bij de Amerikaanse ambassade. Hoewel er veel mensen van de radio en tv waren, was de opkomst niet groot. Er werd gedemonstreerd tegen de Amerikaanse boycot. Die heeft nl vele nare gevolgen. Het grootste probleem is, dat zij nu niet aan reserve-onderdelen voor technische apparatuur kunnen komen. Als het apparaat dus defekt is, staat hij voor 'Piet Snot langs de weg.

's Avonds naar een groot open-luchtfest geweest met bandjes. Bijna iedereen danst op de latijns Amerikaanse muziek.

Aangezien deze brieven morgen met een nederlander mee naar huis gaan, weten we niet wanneer we weer brieven kunnen sturen. Hopelijk zo snel mogelijk.

PS. Niet gewisseld. Kantoor-tje gaat maandag pas weer open.

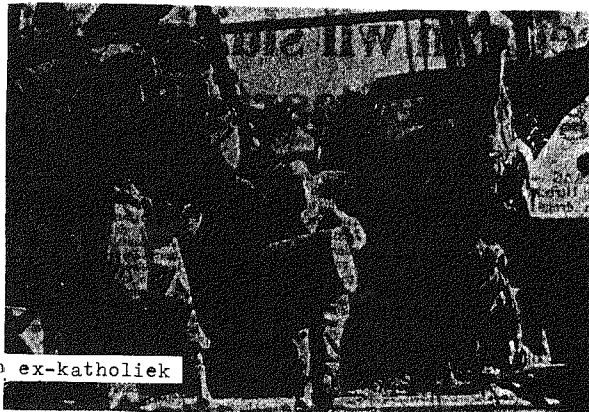
Het Tegengif BENEFIETFEEST op 6 JULI in het C.L.D.

Sinds enige tijd houden de medewerkers/sters van tegengif zich bezig met een BENEFIETFEEST. Tegengif is een stichting die zich bezig houdt met het verkopen van Elpees, Epees en K-7, uitgebracht op onafhankelijke labels. Tegengif wat van 2-5 op woensdag t/m vrijdag aan de Ezelsveldlaan 37 te Delft open is, verkoopt haar produkten op non-commerciële basis.

Het C.L.D. stelt haar ruimte een avond beschikbaar om het gebeuren te laten plaatsvinden.

Hierbij zullen verschillende installaties de avond vanaf ± 20.00 uur vullen.

Het contragramma is als volgt:

Aad van Rijn,

Dichter, kraker, kroegenloper en ex-katholiek

Erik Lindner + Richard Feringa,

Erik de dichter, maakt gedichten die geen gedichten zijn, een nieuw repertoire onder basgitaarbegeleiding van Richard Cor & Henk,

Het komische Tandum, rijdt iedereen in de wielen

Flesh & Bone

De Rotterdamse band, die vooral rond de havens van zich liet horen, stevig swingende dokwerkersmuziek met punk inslagen.

Ossuaire,

GELUID: HET gebeurt niet, HET moet gedaan worden.

Sterk industriële muziek.

En natuurlijk Dixo tussen de installaties en vooral daarna.

Dus: 6 JULI, C.L.D. Delftweg 81

te Delft, bij halte Pasgeld

van Tramlijn 1.

De entree: f5,-gulden

KOMT ALLEN, SCHROOMT NIET!!!

BENEFIETCONCERT / STRANDFEEST
tbv het pasakraakte PENPAND
met onder andere
BOGOK
INDIRECT
COITUS INT.

plaats Emma

vanaf 14,30

RELWEG 59

WIJK AAN ZEE

ZATERDAG 29 JUNI

voor meer info over eventueel transport vanaf Beverwijk cs
bellen 02550-15784

den haag

Sociale Joenit
(aktie, hulp & infocentrum voor jongeren in crisissituaties)
Juff Idastraat 10, tel:655930

Meidenwiegloophuis, tel:463832

Vrouwenhuis, A. Palownastr. 35

Hulpverlening verkrachte vrouwen
wo 19.30-22.30 & vr 9.30-12.30
tel:540264

Vrouwenkafée Madam Mikmak
Piet Heinstraat 105

Vrouwenboekhandel 'Trix'
Prinsstraat 122

Boekhandel 'De Rooie Hond'
Prins Henderikstr. 138 tel:648861

Kraakspreekuur van Speykstr.75
di & do 16.00-18.00 tel:456272

Alge nene kraakinfo, wo 19-20u.
Lutherse Burgwal 1

Alar nlijn tel:603062
(ontruïningen, knokploegen & akties)

Jongerenbeweging
W. de Withstraat 45 tel:461616

OVB (onafhankelijke vakbond)
Vissershavenstraat 41 tel:502706

Dienstweigerspreekuur VD
wo 20-22uur, juff Idastraat 10

Meldpunt Fascisme & discriminatie
Wetswinkel tel 882259

Woon-werkwinkel "oude centrum"
Paviljoensgracht 33
za 11-15u tel:636577

Koffie(&eet)huis 'Blau'
Buiteno n 216
wo t/m zo 16-20u

Haags Initiatief tegen RaFasDis
tel:468810 (overdag)
604402 ('s avonds)

Ennaus Rommelmarkt
Prinsegracht 36
do 19-21u, za 10-13u
(opbrengst voor groepen hier en in andere onderdrukte gebieden)

Kraakkroeg 'Brullend Breekyzer'
wo t/m zo vanaf 22uur
Lutherse Burgwal 1

Trefcentrum 'Feniks'
(voor flikkers en potten)
Prinsegracht 10

gouda

Informatieburo Dienstweigering
Sociëteit 'De Gonz', Jeruzalemstr. 1
(elke 1te ma van de maand)

Wereldwinkel, Raam22
do 19-21u, vr 14-17u, za 10-17u

Jongerenbeweging
Burg. Martenssingel 94
tel 01820-21213

Boekhandel 'De Vijfde Kolonne'
Burg. Martenssingel 94 &
Crabethstraat 8

Eetkafée 'De Trog'
Crabethstraat 8 ma t/mvr 18-20u

leiden

Infowinkel Alarm
Korte Mare 24 ma t/m do 14-18u
sprekuren/info:
- di. voordeurdelers
- wo. latijns-amerika
- do. kraken

Kraakspreekuur
Koppenhinksteeg 2(KWJ)
di 17-18u tel121139
do. 14 - 18 u.

korte mare 24 (Alarm)
Voordeurdelerspreekuur
di 14-16u Korte Mare 24
wo 14-16u Koppenhinksteeg 2
do 20-22 Breestraat 66

JAC
Noordeinde 2 tel:126051
De Klos (& zondagmiddagkafée)
Zandstr. 10 tel:213758

Vaoli/KWJ
Koppenhinksteeg 2 tel:121139
LWH (homo/lesb. werkgr.)
Caeciliastraat 18 tel:146198

Vrouwen in de bijstand
p.a. 't spoortje
Bernhardkade 40 tel: 142505

Feministische boekhandel Gaia
P Kerkchoorsteeg 1 tel:143684

Boekwinkel 'Manifest'
Hl. Kerkgracht 4 tel:125691

leidschendam

Leidschendam's Initiatief tegen
Racisme, Fascisme & Diskriminatie
Postbus 89

delft

Vrouwenhuis
Molslaan 46, tel:126511
di avond vrouwenkafée

Blijf van m'n lijf
Postbus 3267 tel:124501

vrouwen tegen seks. geweld
Postbus 3293

muurkrant
Postbus 3218

boekhandel DADM
ezelveldlaan 37
wo t/m za 13-17u

kraakspreekuur: iedere vrijdag
tussen 19-21u in boekwinkel
DADM (zie hierboven)

zoetermeer

Huisvestingspreekuur KJH
di 19-20u
Julianaan. 21 tel:165500

EHBO (eerste hulp bij oproepen)
dienstweigeren, a-militarisme
do vanaf 20uur
Julianaan 21 tel 165500

Tabu, meidenkafée
do vanaf 20uur
Dorpsstraat 36

ZAF (Zoetermeerse Anti Fascisten)
Postbus 655

boskoop

Boskoops Anti Fascisme Komitee
Postbus 141

DEN HAAG VANDAAG

